

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkning om formål og bestemmelser:

I dokumentet er fredningens formål og bestemmelser fremhævet som hjælp til læseren. Fremhævningerne er vejledende. Fredningens formål og bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af af fredningens formål](#)

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Miljø- og Fødevareklagenævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Telefon: 45 93 61 16
Telefax: 99 68 48 99

Den 29. oktober 2009
FRS nr. 67/07+56/08 BH

SCANNET

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

30. OKT. 2009

Vedlagt fremsendes fredningsnævnets kendelse om fredning af 10 parker i Københavns kommune.

Afgørelsen om fredning kan ifølge naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 3, påklages af

1. Ejere- og brugere,
2. enhver, der under sagen har givet møde for nævnet eller har fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse,
3. statslige- og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget, samt
4. organisationer med videre, som antages at have en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 4, være skriftlig og sendes direkte til Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV. Klagefristen er ifølge § 87 fire uger fra den dag, afgørelsen er meddelt eller offentligt bekendtgjort.

Hans Chr. Poulsen
Hans Chr. Poulsen
Formand

K E N D E L S E

om fredning

af Bellahøjparken,
Degnemosen,
Rødkildeparken,
Kolonihaveparken,
Nørrebroparken,
Amorparken,
Fredens Park,
Københavns Kommunes parkområde på Christianshavns Voldanlæg,
Kildevældsparken
og Genforeningspladsen

afsagt den 29. oktober 2009 af Fredningsnævnet for København

Københavns Kommune har den 2. november 2007 rejst et forslag om fredning af de otte Københavnske parker: Bellahøjparken, Degnemosen, Rødkildeparken, Kolonihaveparken, Nørrebroparken, Amorparken, Fredens Park og Københavns Kommunes parkområde på Christianshavns Voldanlæg samt den 5. september 2008 et forslag om fredning af Kildevældsparken og Genforeningspladsen. Danmarks Naturfredningsforening har den 3. november 2008 rejst forslag om udvidelse af fredningsområdet ved Kildevældsparken. Forslagene afgøres samtidigt af Fredningsnævnet i denne kendelse.

Områderne ligger spredt i kommunen, kun få af dem har indbyrdes sammenhæng, og de er på mange måder forskellige. Alle parkerne ejes af Københavns Kommune, bortset fra et tidligere baneareal i Kolonihaveparken, som ejes af BaneDanmark, og to små, private arealer i Nørrebroparken.

Parkerne er præget af ældre bevoksninger af træer og buske samt større eller mindre græsplæner, som de fleste steder er omgivet af randbeplantning af træer og/eller buske. På Christianshavns Voldanlæg er voldformationerne det karakteristiske for området.

På nær nogle mindre, indhegnede områder og kolonihaverne i Kolonihaveparken er alle parkerne åbne for offentligheden.

Forholdet til de internationale beskyttelsesbestemmelser

Ingen af parkerne, som fredningsforslagene omfatter, er beliggende i eller ved internationale naturbeskyttelsesområder. Der er endvidere ikke observeret flora og fauna i parkerne, der er omfattet af beskyttelsesbestemmelserne i henhold til EF-habitatdirektivet. Der er foretaget en undersøgelse af forekomsten af padder og krybdyr på Christianshavns Voldanlæg, hvor der ikke blev observeret beskyttede arter.

Sagens behandling

A. De otte Københavnske Parker i det først fremsatte forslag

Ved skrivelse af 29. oktober 2007, modtaget den 2. november 2007 i Fredningsnævnet for København, rejste Københavns Kommune forslag til fredning af de otte Københavnske parker: Bellahøjparken, Degnemosen, Rødkildeparken, Kolonihaveparken, Nørrebroparken, Amorparken, Fredens Park og Københavns Kommunes parkområde på Christianshavns Voldanlæg.

Forslaget blev i medfør af naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 1, bekendtgjort i Berlingske Tidende den 26. januar 2008, i Søndagsavisen den 27. januar 2008, i Statstidende den 29. januar 2008 og i Politiken den 31. januar 2008.

Den 28. februar 2008 var der offentligt møde i henhold til naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 3.

Den 6. marts 2008 foretoges besigtigelse af parkerne.

B. Kildevældsparken og Genforeningspladsen i det senere fremsatte forslag

Ved skrivelse af 3. september 2008, modtaget den 5. september 2008 i Fredningsnævnet for København, rejste Københavns Kommune forslag til fredning af Kildevældsparken og Genforeningspladsen.

Forslaget blev i medfør af naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 1, bekendtgjort i Berlingske Tidende 2. oktober 2008, i Søndagsavisen den 3.-5. oktober 2008, i Statstidende den 17. oktober 2008 og i Politiken den 6. oktober 2008.

Ved e-mail af 3. november 2008 foreslog Danmarks Naturfredningsforening forslaget til fredning af Kildevældsparken udvidet med den del af Borgervænget, som er nedlagt.

Den 4. november 2008 var der offentligt møde i henhold til naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 3.

Den 19. februar 2009 foretoges besigtigelse af parkerne.

Baggrunden for fredningsforslagene

Mange af det første fredningsforslags parker var omfattet af en fredningssag, der blev rejst i 1958 af Danmarks Naturfredningsforening, og de fleste af parkerne er blevet fredet, men ikke dem alle. Ifølge naturbeskyttelseslovens § 37 a, der trådte i kraft den 1. oktober 2004, bortfaldt en fredningssag, hvis fredningsnævnet ikke havde truffet afgørelse inden 2 år efter, at den var rejst, og for igangværende sager var fristen 2 år efter lovbestemmelsens ikrafttræden, det vil sige til den 1. oktober 2006. Fredningsnævnet forlængede den 28. juni 2006 efter anmodning fra Københavns Kommune i henhold til naturbeskyttelseslovens § 37 a, stk. 3, tidsfristen til den 1. oktober 2008.

Københavns Kommune har med fredningsforslaget ønsket at sikre, at der er mulighed for udvikling af biodiversitet og frodighed i alle områderne, og at der for den omkringboende befolkning er adgang til grønne, rekreative områder. Baggrunden for ønsket om fredning er endvidere parkhistorisk interesse og samspil med omgivelserne.

Kildevældsparken og Genforeningspladsen, omfattet af det andet forslag, har Københavns Kommune tidligere opfattet som fredet ved deklARATIONER fra 1977, som imidlertid ikke har været gyldige fredningsbestemmelser. Derfor har kommunen i forbindelse med fredningssagen for de otte Københavnske parker ønsket at få den sag udvidet til også at gælde Kildevældsparken og Genforeningspladsen med henblik på at opnå samlede fredningsbestemmelser til gavn for forvaltningen af områderne.

Bemærkninger

Danmarks Naturfredningsforening har under behandlingen af sagen foreslået, at den nordvestlige del af fredningsgrænsen i forslaget til fredning af Kildevældsparken udvides således, at plænen og den gamle lindeallé nordvest for parken kommer med i fredningen af parken og fremover kan indgå som en integreret del af parken.

Københavns Kommune har udtalt, at kommunen ikke kan tiltræde dette, idet kommunens intentioner med fredningsforslaget var at få formaliseret den fredning, som man troede var gældende, og idet kommunen ikke ønsker at blive afskåret fra at anvende det tidligere vejareal til bebyggelse. Der er på det tilstødende areal institutioner, hvor der kan blive behov for udvidelse.

Fredningsnævnet har ved fastlæggelsen af fredningsområdet og bestemmelserne i kendelsen søgt at tilgodese begge interesser.

Ejerne af de private arealer i Nørrebroparken har ved brev af 28. juli 2009 modtaget fredningsbestemmelserne med opfordring til senest 1. september 2009 at meddele, om fredningen vil medføre tab. Der er ikke fremsat erstatningskrav.

Der fastsættes herefter følgende

FREDNINGSBESTEMMELSER

Bestemmelser gældende for alle parkerne

§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål

- 1) at sikre områderne som parkområder.
- 2) at opretholde og muliggøre en forbedring af områdernes rekreative, landskabelige og biologiske værdier under hensyntagen dels til anvendelsen til fritidsformål, dels til den historiske baggrund for områdernes udformning.
- 3) at fastholde og regulere almenhedens ret til færdsel i områderne og sikre områdernes anvendelse til fritidsformål.

§ 2 Arealernes tilstand

Der må ikke foretages bebyggelse, terrænændringer eller ændring i vegetationsforholdene, medmindre sådanne umiddelbart er tilladt i de efterfølgende bestemmelser eller tillades af Københavns Kommune som plejemyndighed.

Stk. 2

Fredningen er ikke til hinder for bevarelse, drift, vedligeholdelse, renoivering og nyetablering af ledningsanlæg under parkerne - herunder de dertil hørende tekniske anlæg, bygværker og adgangsveje - for at sikre optimal drift af spildevandssystemer og forsyningsledninger i parkerne. Nye, synlige anlæg skal godkendes af fredningsnævnet, og øvrige anlæg skal godkendes af plejemyndigheden.

§ 3 Pleje

Københavns Kommune er plejemyndighed.

Stk. 2.

Uanset § 2 kan plejemyndigheden gennemføre foranstaltninger, der skønnes egnede til at forbedre forholdene for plante- og dyrelivet og/eller den rekreative brug af områderne eller findes hensigtsmæssige for at opretholde de landskabelige og rekreative værdier inden for fredningsområderne. Foranstaltninger skal ske på baggrund af en plejeplan, som kan udarbejdes for hver park eller samlet for flere eller alle parker.

Stk. 3.

En plejeplan udarbejdes af Københavns Kommune efter reglerne i stk. 4 og 5 efter at have indhentet udtalelser fra Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet.

Stk. 4.

Plejeplanen skal redegøre for de plejeforanstaltninger, som påtænkes i planens gyldighedsperiode, jf. stk. 6. I planen redegøres endvidere for eventuelle ændringer i almenhedens adgangsret. Planen skal opstille retningslinjer for udseende og placering af byggeri og tekniske anlæg, der ønskes opført, samt for placering, belægning og bredde af veje og stier, der ønskes anlagt.

Stk. 5.

Plejemyndigheden kan uden plejeplan tillade, at der kan foretages ombygninger og mindre tilbygninger eller opføres mindre bygninger, for eksempel toiletter, på maksimalt 20 m².

Stk. 6.

Uenighed om plejeplanens indhold kan af kommunen og de høringsberettigede, jf. stk. 3, forelægges for Fredningsnævnet til afgørelse.

Stk. 7.

Plejeplanen udarbejdes for højst en 10-årig periode. Den første plejeplan skal dog udarbejdes for højst en 5-årig periode.

§ 4 Almenhedens adgang

Almenheden har ret til færdsel til fods og til udnyttelse af arealerne i fredningsområderne, bortset fra hegnede områder eller områder, der i plejeplanen friholdes for færdsel. Indtil plejeplanen er godkendt for den enkelte park, kan plejemyndigheden træffe beslutning om lukning af enkelte arealer.

Stk. 2.

Der kan ikke åbnes for ny adgang fra private ejendomme til de enkelte parker uden plejemyndighedens tilladelse.

Stk. 3

Almenheden har ret til cykling på de veje og stier, som er udlagt til cykelstier, eller som udlægges som cykelstier ifølge plejeplanen.

Stk. 4.

Motorkørsel er kun tilladt i forbindelse med driften af fredningsområdet. Plejemyndigheden kan i særlige tilfælde tillade motorkørsel, derunder handicapkørsel i områderne.

Stk. 5.

Hunde skal føres i snor, medmindre der i plejeplanen er dispenseret fra dette forbud i enkelte, udpegede områder.

Stk. 6.

Salg af varer og tjenesteydelser i fredningsområderne kan kun tillades fra boder og lignende samt ved arrangementer – og kun efter plejemyndighedens godkendelse.

§ 5 Veje, stier og tekniske anlæg

Eksisterende veje og stier kan opretholdes. Udvidelser, omlægning eller ny-anlæg kan kun ske i overensstemmelse med en plejeplan, der ikke er i strid med fredningens formål.

Stk. 2.

Eksisterende belysning langs stier og veje kan bibeholdes. Udvidelse af belysningen langs veje og stier kan ske, når retningslinjer for placeringen og udformningen er fastlagt i en godkendt plejeplan.

Stk. 3.

Uanset stk. 2 kan der ved fredningsgrænsen opsættes master til vejbelysning og trafikformål på tilgrænsende og krydsende vej samt jernbaner, når det skønnes nødvendigt af vejmyndigheden eller BaneDanmark. Dette gælder også etablering af mindre, støjdæmpende foranstaltninger.

Stk.4.

Der må ikke anbringes reklameskilte, lysreklamer eller lignende. Plejemyndigheden kan tillade skiltning på bygninger eller midlertidigt ved særlige begivenheder.

Stk. 5.

Skulpturer og lignende kan opstilles i overensstemmelse med en godkendt plejeplan.

Særbestemmelser for de enkelte parker

§ 6 Bellahøjparken

Stk. 1.

Det er tillige fredningens formål at bevare parkens friluftsteater.

Stk. 2.

Den kommunale legeplads i den nordvestlige del af parken samt de to kommunale oplagspladser kan bevares og retableres. Ved nedlæggelse af disse anvendelser overgår arealet til almindelig park.

Stk. 3.

Oplagspladsen ved Bellahøjvej kan ændres til parkeringsplads for friluftsscenegæster.

§ 7 Degnemosen

Stk. 1.

Fiskeri og sejlads er kun tilladt med plejemyndighedens tilladelse.

Stk. 2.

Fredningen er ikke til hinder for oprensning og regulering af vandstanden i søen af hensyn til vandkvaliteten og til flora og fauna.

§ 8 Rødkildeparken

Stk. 1.

Fredningen har tillige til formål at bevare den vide udsigt over København.

Stk. 2.

Der kan på det på fredningskortet viste areal i henhold til godkendt plejeplan opføres mindre bebyggelse til områdets rekreative anvendelse.

§ 9 Kolonihaveparken

Stk. 1.

De eksisterende kolonihaver kan fortsat anvendes som hidtil. Ved ophør af denne anvendelse overgår anvendelsen til almindelig park, og fredningens almindelige bestemmelser træder i kraft. Ombygning eller udskiftning af eksisterende kolonihavehuse skal ske med tilsvarende bebyggelse.

Stk. 2.

Den eksisterende fritidsinstitution på matr.nr. 5586 Udenbys Klædebo Kvarter kan fortsætte indhegnet som sådan.

Stk. 3.

Eksisterende vendeplads og parkeringsplads ved sydenden af Strødamsvej kan opretholdes.

Stk. 4.

De på kortbilaget viste arealer til fremtidige rekreative formål m.v. kan i overensstemmelse med en godkendt plejeplan, jf. § 3, anvendes til park-

formål, byggeri til rekreative formål, daghaver, parkeringsplads for brugerne af kolonihaveområderne samt en genbrugsplads, jf. kortbilaget, med mulige placeringer. Bebyggelse må for enkelte haver ikke overstige 25 m², og et eventuelt fælleshus må ikke overstige 75 m².

Stk. 5.

Den rørlagte Lygte å, jf. kortbilaget, kan i overensstemmelse med en godkendt plejeplan frilægges helt eller delvist.

Stk. 6.

Fredningen er ikke til hinder for etablering af parkeringspladser til betjening af kolonihaverne. Disse pladser skal være udlagt i en godkendt plejeplan.

Stk. 7.

Fredningen respekterer de el-servitutter, der er pålagt naboarealerne af sikkerhedshensyn på grund af S-banen.

§ 10 Nørrebroparken (med Hørsholmparken)

Stk. 1.

Der kan i henhold til godkendt plejeplan uden dispensation etableres mindre bebyggelse ud over den i § 3, stk. 5, anførte.

Stk. 2.

Værkstedbygninger ved Jagtvej fjernes, og området skal herefter indgå som parkområde. Dette område kan oprenses.

Stk. 3.

De fredede fortovsarealer med lindealleer omkring Nørrebroparken kan ændres og vedligeholdes efter behov efter plejemyndighedens godkendelse. Det samme gælder ledningsanlægget.

§ 11 Amorparken

Stk. 1.

Plejeplanen skal bevare parkens oprindelige, særlige karakter som symmetrisk anlagt prydpark.

Stk. 2.

Eventuelle foranstaltninger, herunder støjafskærmning, jf. § 5, stk. 3, skal respektere denne særlige karakter.

§ 12 Fredens Park

Der kan i henhold til godkendt plejeplan foretages ændringer til understøttelse af fredningens formål.

§ 13 Christianshavns Voldanlæg

Stk. 1.

Fredningen har tillige til formål at bevare det historiske voldanlæg.

Stk. 2.

De bevaringsværdige og fredede bygninger kan indgå i en rekreativ og kulturel udnyttelse af området. Dette gælder også restaurant Ravelinen ved dens eventuelle ophør som restaurant.

Stk. 3.

Parkering ved Torvegade kan kun ske for ærindekørsel til området.

Stk. 4.

Fiskeri og sejlads i voldgravene er kun tilladt med plejemyndighedens tilladelse.

Stk. 5.

Fredningen er ikke til hinder for oprensning og regulering af vandstanden i voldgravene af hensyn til vandkvaliteten og voldgravenes flora og fauna.

Stk. 6.

Plejeplanen skal ud over de i § 3, stk. 3, høringsberettigede tillige forelægges for Kulturarvstyrelsen.

§ 14 Kildevældsparken

Stk. 1.

Fiskeri og sejlads i søen er kun tilladt med plejemyndighedens tilladelse.

Stk. 2.

Fredningen er ikke til hinder for oprensning og regulering af vandstanden i søen med henblik på en forbedring af vandkvaliteten samt søens flora og fauna.

Stk. 3.

På det på kortbilaget viste skraverede område kan opføres bygninger til offentlige institutioner og anlæg til almene formål. Udseendet skal harmonere med bygningerne på det tilstødende areal. De eksisterende træer langs Borgervænget bør dog søges bevaret.

§ 15 Genforeningspladsen

Stk. 1.

Fredningen har tillige til formål at opretholde pladsen som markant byrum og idrætsanlæg.

Stk. 2.

Der udarbejdes ikke plejeplan, medmindre en af de høringsberettigede, jf. § 3, stk. 3, fremsætter krav derom. Fristen for udarbejdelsen er 1 år fra kravets fremsættelse.

Stk. 3.

Hegn, der er nødvendige for en hensigtsmæssig og sikkerhedsmæssig brug af idrætsbanerne, kan uden dispensation opsættes og vedligeholdes.

Øvrige bestemmelser for alle parkerne

§ 16 Tilsyn

Tilsynet med overholdelse af fredningsbestemmelserne tillægges Københavns Kommune.

§ 17 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne i denne kendelse i henhold til naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, såfremt det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

§ 18 Tidligere fredninger

Deklaration vedrørende parkarealet ved Enveloppevej, tinglyst den 23. august 1969 på matr. nr. 522 Christianshavn, ophæves.

Deklaration vedrørende Kildevældsparken, tinglyst den 9. februar 1977 på matr. nr. 5052 Udenbys Klædebo Kvarter, ophæves.

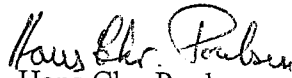
Deklaration vedrørende Genforeningens Idrætsanlæg, tinglyst den 9. februar 1977 på matr. nr. 814 Utterslev, ophæves.

Den 29. oktober 2009

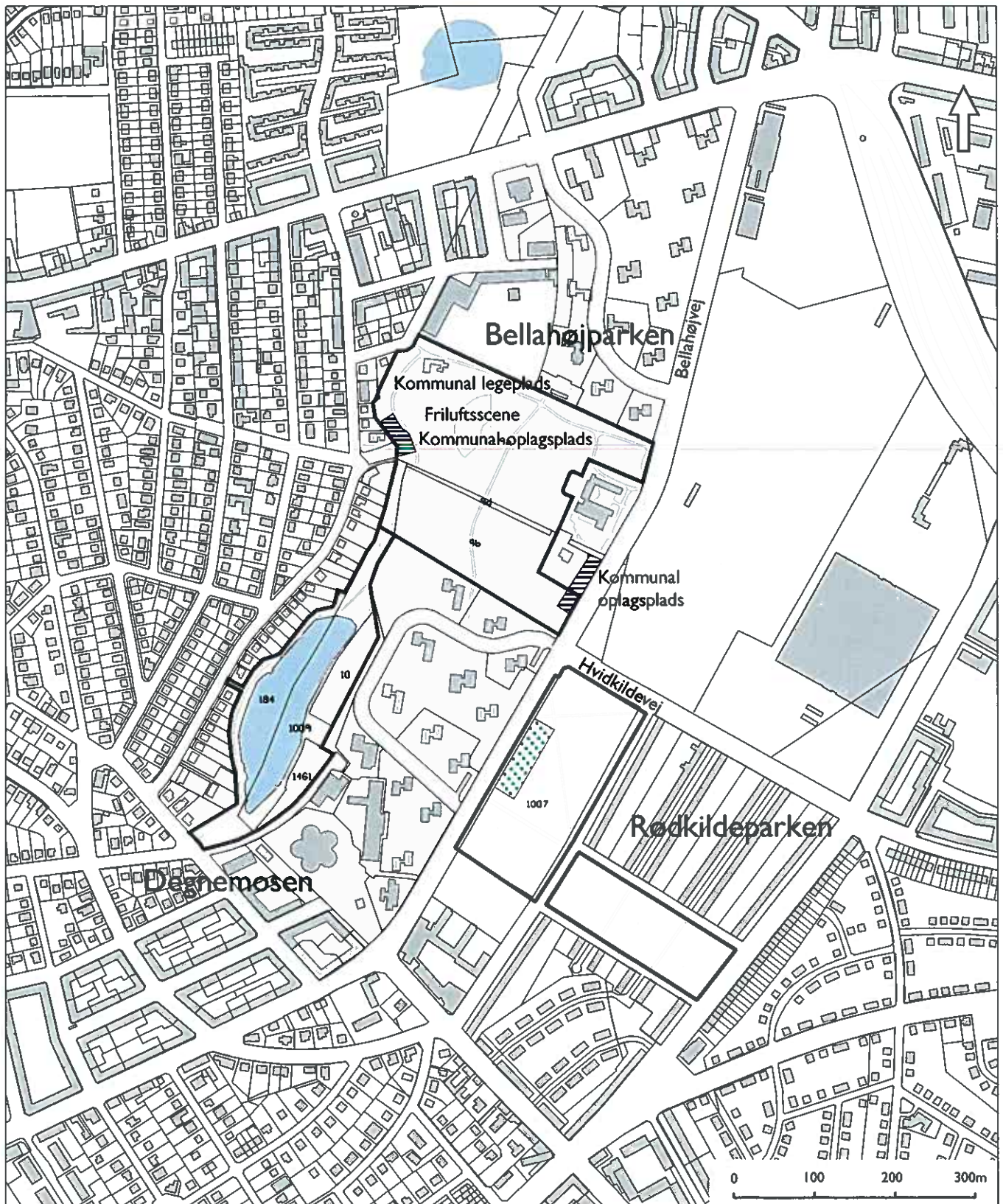
Malene Hauxner
Udpeget af Miljøministeren

Bent Christensen
Udpeget af Københavns Kommune

Hans Chr. Poulsen
Formand

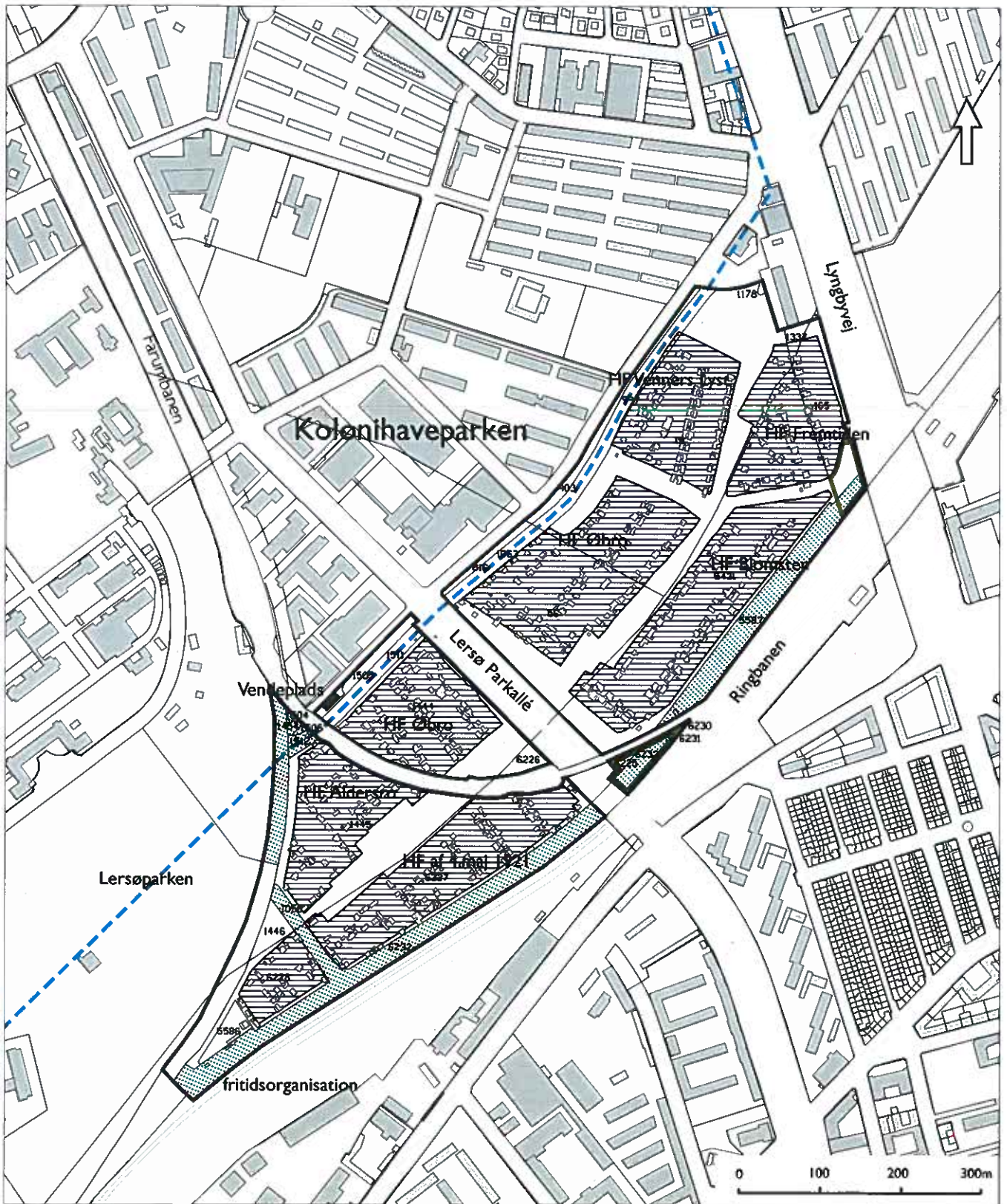
FREDNINGSKORT BELLAHØJPARKEN, DEGNEMOSEN OG RØDKILDEPARKEN

 Kommunal opslagsplads

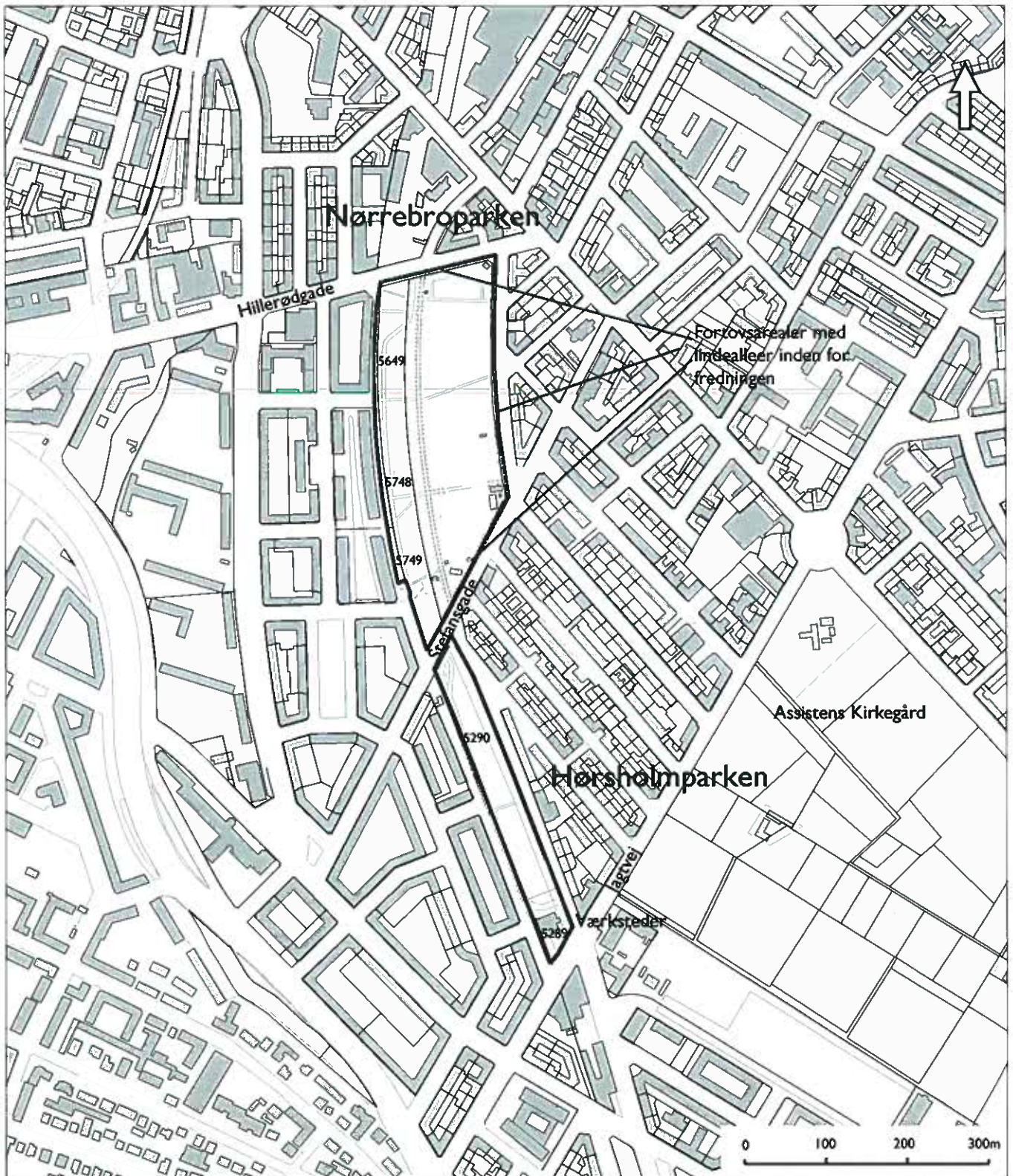
 Zone, hvor der kan opføres bygninger, som understøtter områdets rekreative karakter

FREDNINGSKORT - KOLONIHAVEPARKEN

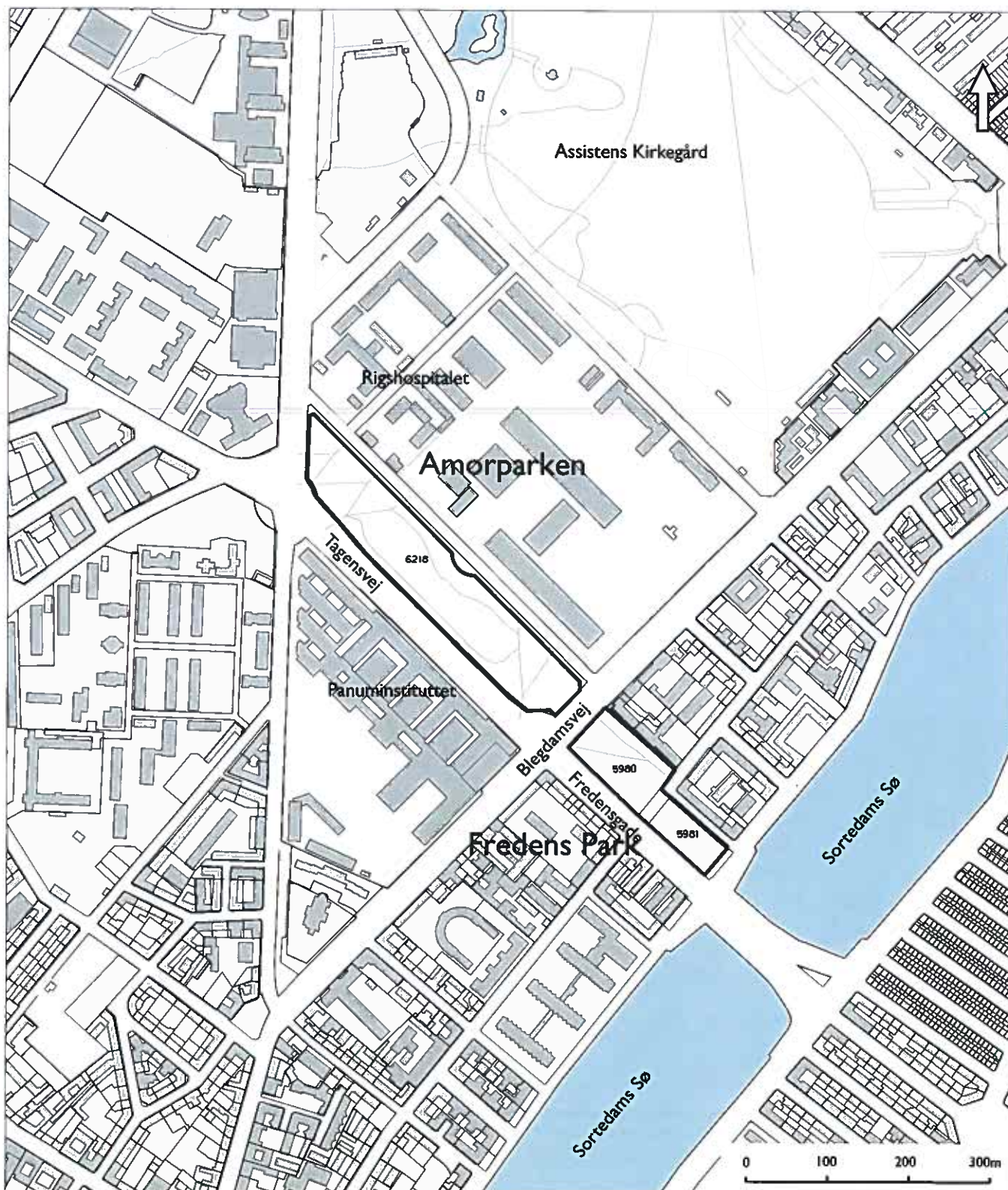

	Eksisterende kolonihaveområder		Parkeringsplads		Mulig lokaliserings af genbrugsstation
	Fremtidige rekreative formål, herunder daghaver		Den rørlagte Lygteled		

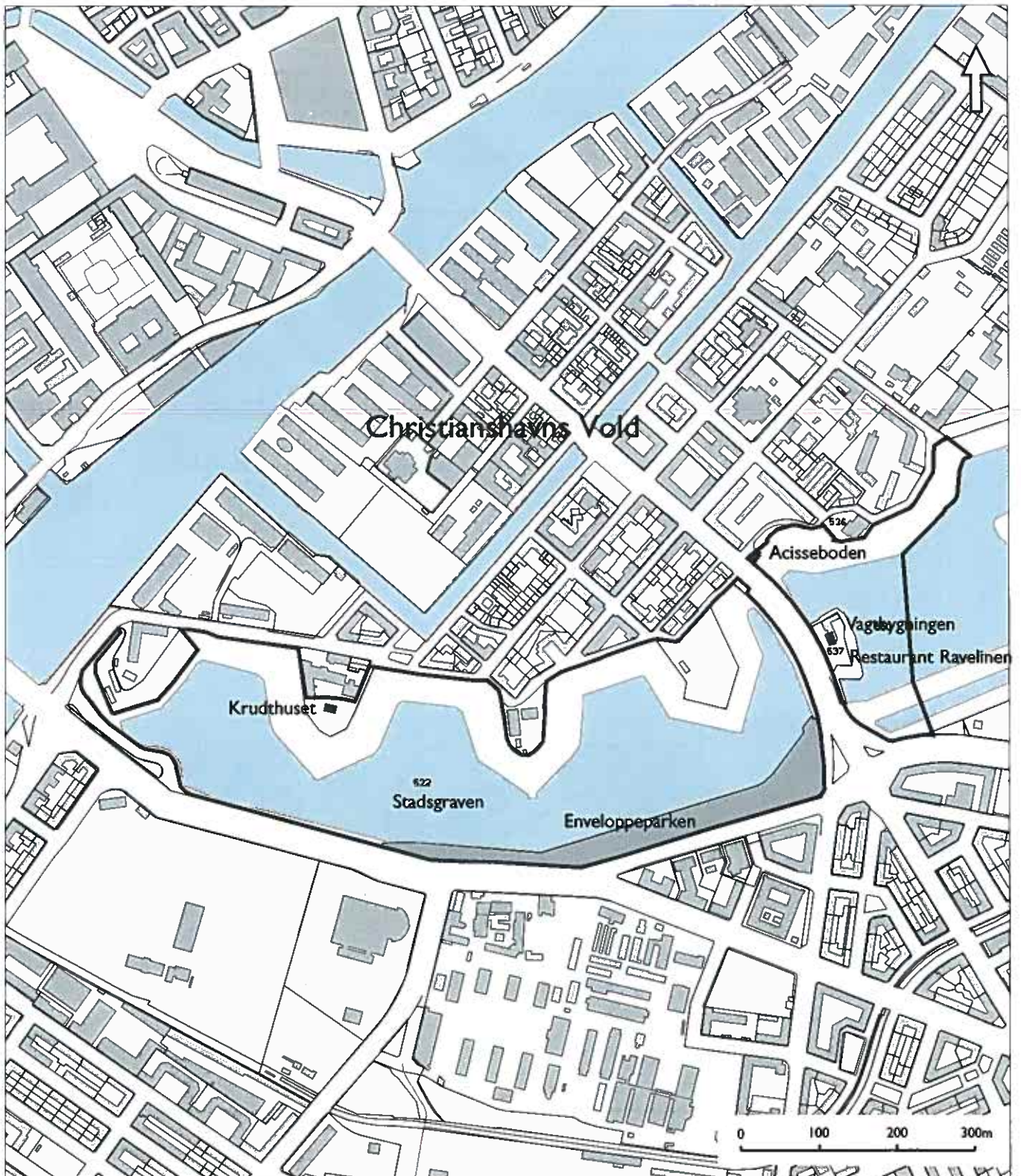
FREDNINGSKORT, NØRREBROPARKEN MED HØRSHOLMPARKEN

FREDNINGSKORT, AMORPARKEN OG FREDENS PARK

FREDNINGSKORT, KØBENHAVNS PARKOMRÅDE PÅ CHRISTIANSHAVNS VOLD

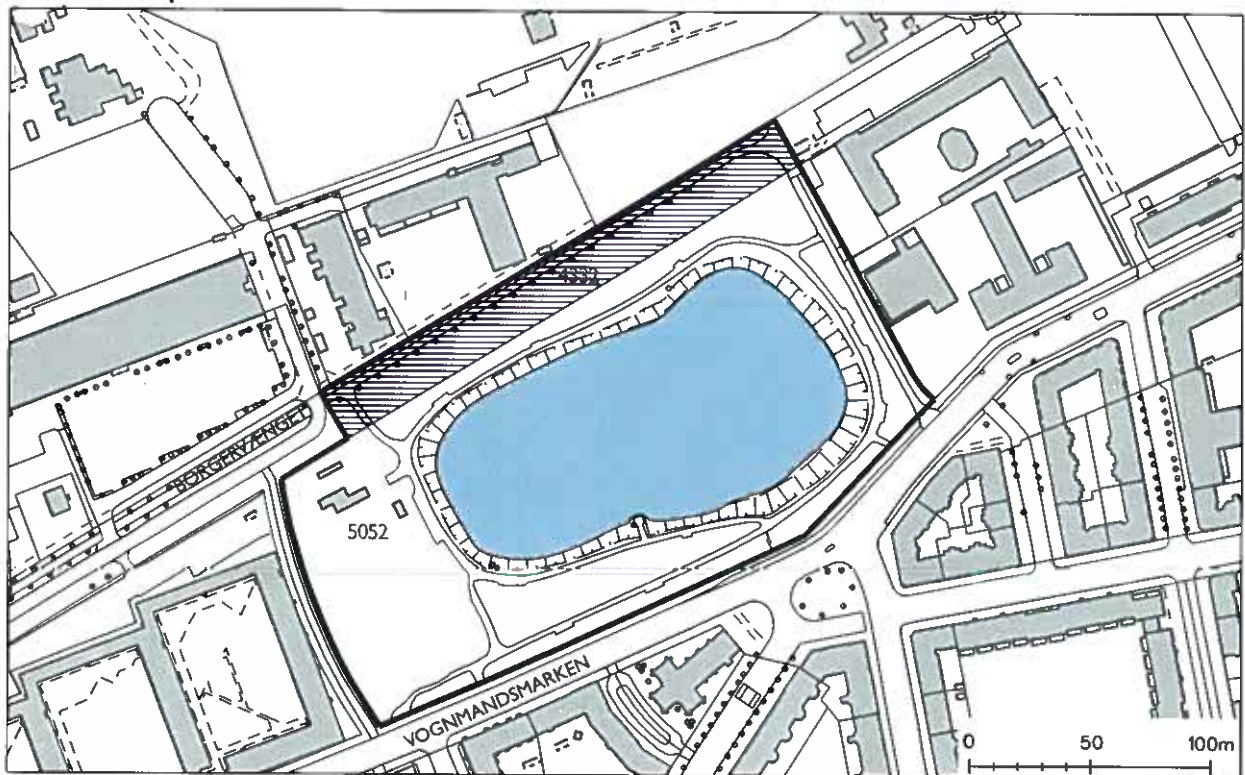

■ Område, hvor ældre fredning ophæves

■ Fredet bygning

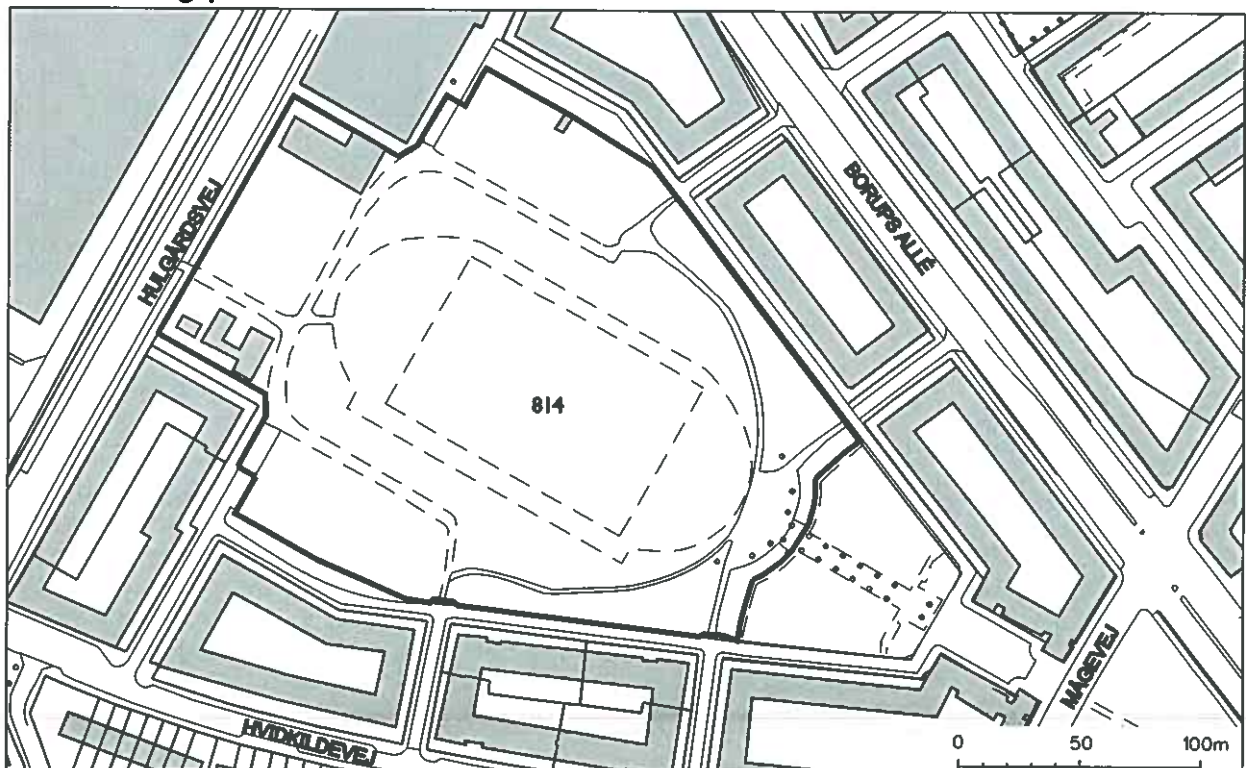

Kildevældsparken

- Byggefelt i medfør af fredningens §14, stk. 3
- Eksisterende bebyggelse

Genforeningspladsen

- Eksisterende bebyggelse